

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:14/7082-NNO

Vår ref.:14/13780

Dato:23.01. 2015

Høring – forslag til endringer i politiloven og ekomloven – mobilregulerende soner m.v.

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets brev av 4. desember 2014.

Utenriksdepartementet har ingen merknader til de konkrete hjemmelsgrunnlagene som foreslås i henholdsvis alternativ 1 og 2 til forslag til ny § 7 b i politiloven, men vil bemerke at høringsnotatets vurdering av behov for rettssikkerhetsgarantier ved innføring av en slik hjemmel synes noe kort og overflatisk. Det vises i denne sammenheng særlig til at det ikke foreslås noen form for domstolsprøving av om vilkårene for etablering av mobilregulerte soner eller andre aktuelle tiltak er oppfylt, men i stedet foreslås etterfølgende kontroll ved KK-utvalget og EOS-utvalget.

I høringsnotatet foretas det en vurdering av forholdet til Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) artikkel 8. Det gis også en kortfattet vurdering av forholdet til Grunnloven § 102 samt en henvisning til FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 17. Justis- og beredskapsdepartementet uttaler at inngrep som foreslås hjemlet i politiloven § 7 b vil kunne innebære inngrep i retten til privatliv og kommunikasjon jf. EMK artikkel 8 første ledd. Utenriksdepartementet slutter seg til denne vurderingen, og dette innebærer at ordningen må utformes slik at aktuelle inngrep vil være forholdsmessige i lys av EMK artikkel 8 annet ledd. Høringsnotatet gir i denne sammenheng en oversikt over hvilke momenter EMD vektlegger ved denne typen vurderinger, og her er de foreliggende rettssikkerhetsgarantiene sentrale. Høringsnotatet tilbyr imidlertid i liten grad en konkret vurdering av om etterfølgende vurdering ved KK-utvalget og EOS-utvalget utgjør en tilfredsstillende rettssikkerhetsgaranti sammenliknet med domstolskontroll ved denne typen inngrep.

Det fremgår av høringsnotatet at Justis- og beredskapsdepartementet ser det som vanskelig praktisk gjennomførbart at de aktuelle operative tiltakene skal forelegges domstolene for godkjenning før de iverksettes. Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger i denne sammenheng særlig tidsaspektet, som ofte vil innebære at det ikke er anledning til å innhente forutgående tillatelse fra annen myndighet.

Utenriksdepartementet viser i denne sammenheng til den danske ordningen, som etablerer en hovedregel om forutgående domstolsprøving men samtidig åpner for umiddelbar iverksettelse og etterfølgende domstolsprøving "såfremt ingrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes" (jf. rettsplejelov § 791 c som gjengitt i høringsnotatet).

I lys av høringsnotatets redegjørelse for hvilke rettssikkerhetsmomenter EMD vektlegger, tilrår Utenriksdepartementet at det foretas en mer inngående vurdering av behovet for domstolskontroll ved en slik ordning. Dette underbygges ytterligere av at Danmark, som konvensjonspart til EMK, baserer sin ordning på en tilpasset form for domstolskontroll. Videre vises det til at de aktuelle tiltakene potensielt kan ramme utenforstående på en svært inngripende måte, f.eks. ved manglende adgang til å kontakte nødetatene fra vanlig mobiltelefon i de aktuelle områdene.

Ettersom blokkering av tilgang til internett og mobiltelefoni fra håndholdte enheter i visse tilfeller også vil kunne anses som inngrep i ytringsfriheten, bør en helhetlig vurdering av forholdet til menneskerettighetene også omfatte en vurdering av forholdsmessighet i lys av forholdet til EMK artikkel 10 (ytringsfrihet). Videre tilrådes det foretatt en nærmere vurdering av hvilke hendelser som anses dekket av begrepet «alvorlige ordensforstyrrelser», og hvilke som faller utenfor jf. EMK artikkel 11 (retten til å delta i fredelige forsamlinger).

Med vennlig hilsen

Gunvor Rykkje Pershus
underdirektør

Mette Kristin Ek
Rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.